

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 25C/18/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7121203801
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Melicherčíková
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7121203801.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Martou Melicherčíkovou v právnom spore žalobkyne: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. – D. E., korešpondenčná adresa F. XX, F. E., Košice proti žalovanému: A. F., nar. XX.X.XXXX, bytom G. XXXX/X, C., o vydanie bezdôvodného obohatenia taktó

rozhodol:

- I. Žalobu z a m i e t a .
- II. Návrhy žalobkyne na prerušenie konania z a m i e t a .
- III. Žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v plnej výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa žalobou zo dňa 24.5.2021, ktorú doplnila podaním 8.6.2021 žiadala, aby súd uložil žalovanému povinnosť vrátiť jej predmet bezdôvodného obohatenia, a to nehnuteľnosť v kat. úz. C. – H., byt č. 35 na 7. poschodí, zapísaný na LV č. XXXXX na C. X, C. – D. E. v prospech oprávneného vlastníka, a to žalobkyne, ktorá je zákonný vlastník nehnuteľnosti na základe Osvedčenia o dedičstve č. 23D/749/1998, Dnot 161/98, potvrdené právoplatne súdom zo dňa 11.7.2017.

Súčasne žiadala, aby žalovanému bola uložená povinnosť vrátiť jej predmetnú nehnuteľnosť do 15 dní od doručenia právoplatnosti súdom, neporušenú a nepoškodenú. Požadovala aj náhradu ujmy v peniazoch, a to 5.000,- EUR, ako aj náhradu trov konania.

2. Podľa jej tvrdenia žalovaný sa neoprávnene vyskytol na LV č. XXXXX ako vlastník nehnuteľnosti, bytu č. XX I. C. X H. C. – D. E., čím vznikol zo strany žalovaného nemajetkový a neoprávnený prospech k nehnuteľnosti v hodnote 120.000,- EUR. Žalobkyňa mala za to, že je neprípustné, aby sa niekto obohatil na úkor iného bez toho, aby mal na to právny dôvod, z ktorého dôvodu je nevyhnutné, aby bezdôvodné obohatenie vrátil oprávnenému vlastníkovi.

3. Žalovaný žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť, keď uviedol, že vlastnícke právo k nehnuteľnosti, bytu č. 35, vo vchode 5, na 7. poschodí, ako aj podiely na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, ako aj príslušenstve a spoluvlastníckeho podielu k pozemku vo výške 283/10000 nadobudol na základe dražby – vklad vlastníckeho práva bol povolený rozhodnutím Okresného úradu Košice, odbor katastrálny pod č. V-3186/2020 dňa 22.4.2020, čo je zrejme z listu vlastníctva. V prípade pochybností ohľadom vykonanej dražby by Okresný úrad Košice, odbor katastrálny, vklad vlastníckeho práva k uvedeným nehnuteľnostiam nevykonal. Žalovaný podožkoval, že žalobkyňa neuspela so žalobou v konaní o neplatnosť dražby, ktoré konanie bolo vedené na Okresnom súde Košice I pod č. k. 12C/100/2013, ktorú žalobu súd zamietol, uvedený rozsudok bol potvrdený Krajským súdom v Košiciach v odvolacom konaní pod sp. zn. 5Co/63/2019. Rovnako Najvyšší súd SR v konaní pod č. 8Cdo/145/2020 dovolanie žalobkyne zamietol. Preto Osvedčenie o dedičstve predložené žalobkyňou je v konaní bezpredmetné,

nakoľko síce preukazuje jej vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam, avšak v zmysle výsledkov dražby došlo k prevodu vlastníckeho práva na jeho osobu. Žalovaný kategoricky odmietol tvrdenie žalobkyne smerujúce k jeho protiprávnemu konaniu, pričom vrátenie nehnuteľnosti, resp. vrátenie hodnoty nehnuteľnosti, tieto okolnosti nemajú oporu v právnom poriadku SR. Žalobkyňa nepreukázala nárok na akýkoľvek právny vzťah k predmetným nehnuteľnostiam. Nakoniec žalovaný mal za to, že podmienky na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 OZ nie sú splnené, keďže uvedené nehnuteľnosti nadobudol v súlade s právnym poriadkom SR.

4. Žalobkyňa podaním zo dňa 18.10.2021 žiadala o prerušenie konania 25C/18/2021 do právoplatného skončenia konania o neplatnosť dražby, vedeného na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 12C/100/2013, v ktorom konaní podala dovolanie, podaním zo dňa 8.3.2022 žiadala o prerušenie konania do skončenia konania vedeného na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 15C/29/2021, ktoré podľa jej tvrdenia úzko súvisí s konaním 25C/18/2021.

5. Vykonaným dokazovaním bol zistený skutkový stav:

6. Žalobkyňa predložila súdu Osvedčenie o dedičstve zo dňa 2.3.2000, č. k. 23D/749/1998, Dnot 161/98, právoplatné 18.3.2000 v dedičskej veci po E. J., nar. X.X.XXXX, zomr. dňa XX.X.XXXX. Žalobkyňa podľa tohto osvedčenia sa stala jedinou dedičkou o. i. aj nehnuteľnosti v kat. úz. C. – H., byt č. 35, na 7. posch. obytného domu na C. K. L. X H. C., č. súp. XXX, na parc. č. XXXX – zastavané plochy o výmere 348 m², vrátane podielu na spoločných priestoroch domu vo veľkosti 283/100000, vedené na LV XXXXX v celosti, a to v hodnote podľa znaleckého posudku.

7. Súd sa oboznámil s rozhodnutiami v konaní vedenom pôvodne na Okresnom súde Košice I sp. zn. 12C/100/2013, rozsudkom zo dňa 1.6.2018, ktorým súd žalobu o neplatnosť dražby zamietol. Dobrovoľná dražba sa konala dňa 2.4.2013 a bola vykonaná v priestoroch Notárskeho úradu B. C., predmetom ktorej bol byt č. 35, na 7. posch. obytného domu C. X, so súp. č. XXX, vchod č. 5, postavený na par. č. 3639; ako aj podiel priestoru 283/10000 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastnícky podiel k pozemku ako parcely reg. „C“ č. XXXX - zastavané plochy a nádvorja o výmere 348 m², nachádzajúce sa v obci C. – D. E., M. C. N., kat. úz. O., zapísané na LV č. XXXXX. Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 4.6.2019 rozsudok prvostupňového súdu potvrdil, rozhodol aj o náhrade trov odvolacieho konania v konaní sp. zn. 5Co/63/2019. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo dňa 30.11.2021 v konaní sp. zn. 8Cdo/145/2020 dovolanie zamietol.

8. V konaní vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 15C/29/2021 Okresný súd rozhodoval o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, k bytu č. 35 na 7. posch. obytného domu na C. X, C., ktorý rozsudkom zo dňa 23.2.2023 žalobu žalobkyne, t. j. A. B. proti žalovaným, D. E. a G. P. zamietol. Uvedený rozsudok doposiaľ nie je právoplatný, keďže vo veci je podané odvolanie.

9. Súd návrhy žalobkyne na prerušenie konania podľa ustanovenia § 164 CSP zamietol, keďže konanie vedené pred Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 12C/100/2013 je právoplatne skončené, v ktorom konaní rozhodoval prvostupňový súd, keď návrh žalobkyne o neplatnosť dražby zamietol, ktoré konanie bolo odvolacím súdom potvrdené a Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne zamietol. Rovnako zamietol aj návrh na prerušenie konania do skončenia konania vedeného na Okresnom súde Košice I pod č. k. 15C/29/2021, v ktorom konaní sa žalobkyňa domáhala určenia vlastníckeho práva k predmetnému bytu, keďže nebol dôvod na prerušenie konania, pretože v uvedenom konaní sa nerieši otázka, ktorá by mala význam na rozhodnutie súdu v konaní 25C/18/2021 tak, ako to ukladá citované zákonné ustanovenie CSP.

10. Žalobkyňa sa ani jedného pojednávania nezúčastnila.

11. Podľa výpisu z LV č. XXXXX zo dňa 3.10.2023 okres Košice III, obec C. – D. E., kat. úz. O. je preukázané, že vlastníckymi nehnuteľnosťami, bytu č. 35, vchod č. 5, na 7. posch. a podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve a spoluvlastníckeho podielu k pozemku 283/10000 sú E. D. a P. G., každý v podiele 1. Obaja nadobudli byt do vlastníctva na základe Kúpnej zmluvy – č. zmeny 837/2022, ktorej vklad bol do katastra vykonaný na základe rozhodnutia o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľnosti V3351/2022 zo dňa 25.3.2022.

12. Tak, ako je zrejme zo súdnych rozhodnutí v konaní 12C/100/2013, žalobkyňa spolu s Q. B. namietali neplatnosť dobrovoľnej dražby, ktorej predmetom boli nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcov, t. j. vyššie uvedený byt s príslušenstvom. Predmet dražby vydražil žalovaný v 3. rade, t. j. AZ KAPITAL s.r.o. Banská Bystrica, IČO: 46 042 237, o priebehu a výsledku dražby bola dňa 2.4.2012 spísaná notárom Mgr. Vojtechom Kavečanským Notárska zápisnica N264/2013, NZ10549/2013, NCRI10806/2013. Uvedené konanie, ktoré sa viedlo na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 12C/100/2013 je právoplatne skončené, keď súd žalobu o neplatnosť dobrovoľnej dražby zamietol, Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 4.6.2019 v konaní sp. zn. 5Co/63/2019 rozsudok potvrdil a priznal žalovaným náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, Najvyšší súd SR rozsudkom zo dňa 30.11.2021 sp. zn. 8Cdo/145/2020 dovolanie zamietol, rovnako priznal náhradu trov dovolacieho konania žalovaným v plnom rozsahu.

13. Podľa ustanovenia § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

14. Podľa ust. § 149 CSP, prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

15. Podľa ust. § 150 ods. 1 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

16. Podľa § 154 CSP, prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

17. Navrhovanie dôkazov má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia. Teória procesného práva podmieňuje úspech účastníka konania v spore unesením dvoch bremien. Ide jednak o bremeno tvrdiť skutočnosti, ktoré môžu prívodiť úspech v spore a jednak bremeno tieto skutočnosti preukázať. Základnou normou upravujúcou bremeno tvrdenia a preukázania sú vyššie citované ustanovenia CSP, podľa ktorého strany sporu sú povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Žalobca v sporovom konaní, ktoré sa začína podaním žaloby je povinný uviesť skutočnosti, ktoré sa opierajú o právo alebo iný nárok. Podstatou uvedenej povinnosti je tvrdenie skutočností rozhodujúcich z hľadiska veci samej. Uvedená povinnosť tvrdenia je základom pre bremeno tvrdenia, ktoré spravidla zaťažuje obe protistojace procesné strany, avšak nemusí to vždy zodpovedať konkrétnemu sporu, resp. konkrétnej hmotno-právnej úprave, ktorá sa má v spore použiť. Neunesenie bremena tvrdenia vyúsťuje do procesného neúspechu tohto účastníka sporu, ktorý nedokázal formulovať tvrdenia v konkrétnych skutočnostiach, ak tieto skutočnosti boli predpokladom na použitie pravidla správania obsiahnutého v právnej norme, o ktorú sa účastník pri uplatnení alebo pri bránení práva opieral. V žalobe musí byť uvedené, o čom a na akom základe má súd v spore rozhodnúť. Uvedenému účelu slúži opis rozhodujúcich skutočností, ktoré v prípade, ak budú v konaní preukázané, povedú k záveru, že požiadavka žalobcu, vyjadrená v tzv. žalobnom petite je opodstatnená. Požiadavky na opis rozhodujúcich skutočností sú prirodzene kvalitatívne vyššie v sporovom konaní, ako v konaní nespоровom a majú väčší význam v konaní, ktoré sa začína len na návrh ako v konaní, ktoré mohlo začať aj bez návrhu.

18. Sporové konanie je ovládané tzv. prejednávou zásadou. Uvedená zásada určuje, že tvrdenie skutočností, navrhovanie dôkazov a najmä ich preukázanie, je zásadne vecou strán sporu. Úprava vychádza z toho, že iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách sporu, nie na súde. Prejednávací zásada znamená, že sú to strany sporu, ktoré majú povinnosť tvrdenia a povinnosť dôkaznú a ktorých z tohto dôvodu postihuje bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe, ale tiež vo vyjadrení žalovaného. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu, bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového stavu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom v opačnom procesnom postavení než je účastník, ktorý nesplnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť. Splnenie dôkaznej povinnosti neznamená automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom (v spojení s dôkaznou povinnosťou) sa rozumie zodpovednosť strany

sporu za výsledok konania, ktorý závisí od zistení navrhnutých a vykonaných dôkazov. V praxi môžu navrhnuté dôkazy vyznieť (aj po ich vykonaní a vyhodnotení) ako nepoužiteľné zdroje informácií vo vzťahu k uplatnenej súdnej ochrane bez ohľadu na procesné postavenie účastníka. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonajú všetky navrhnuté dôkazy, a súd napriek tomu nemá jednoznačne skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V takom prípade musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad (neúspech v konaní) pričíta tej strane sporu, na ktorej predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazná povinnosť, t.j. zodpovednosť za preukázanie skutočností významných z hľadiska hmotného práva.

19. Vykonaným dokazovaním je preukázané, že podľa aktuálneho LV č. XXXXX vlastníckymi bytu č. 35, chod 5, na 7 posch., nachádzajúceho sa v okrese Košice III, obec C. – D. E., kat. úz. O. sú D. E., nar. XX.X.XXXX a G. P., nar. XX.X.XXXX, každý v 1. Podľa žalovaného ten pôvodne nadobudol vlastnícke právo k predmetnému bytu na základe platnej dobrovoľnej dražby. Vklad vlastníckeho práva k bytu do katastra nehnuteľností bol povolený rozhodnutím Okresného úradu Košice, odbor katastrálny V3186/2020 zo dňa 22.4.2020, číslo zmeny 983/2020. Rozhodnutím Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.11.2021 sp. zn. 8Cdo/145/2020 bolo dovolanie žalobkyne, ktorým sa domáhala vyslovenia neplatnosti dobrovoľnej dražby zamietnuté. Osvedčenie o dedičstve sp. zn. 23D/749/1998, Dnot 161/98, ktoré žalobkyňa predložila je bezpredmetné, nakoľko aj keď preukazuje vlastnícke právo žalobkyne k predmetnému bytu, v zmysle záverov dražby došlo k prevodu vlastníckeho práva na žalovaného a následne na aktuálnych spoluvlastníkov D. E. a G. P., ako to vyplýva z aktuálneho listu vlastníctva. Žalobkyňa v konaní nepreukázala, že by sa žalovaný A. F. na jej úkor bezdôvodne obohatil, keďže vlastnícke právo k uvedenému bytu získal na základe platnej dražby, z ktorého dôvodu by jej mal bezdôvodné obohatenie vydať.

20. Žalobkyňa teda nepreukázala ňou tvrdený skutkový stav, čo je jednou so základných procesných povinností strán sporu, s čím sa spája dôsledok unesenia dôkazného bremena. Bremeno tvrdenia, tak ako aj bremeno dôkazné zaťažuje stranu sporu. Schopnosť strany sporu uniesť bremeno tvrdenia spolu s dôkazným bremenom je predpokladom úspechu v spore. Nesplnenie povinnosti tvrdiť, resp. relevantne tvrdiť má pre stranu sporu procesnoprávnou sankciu v podobe prehry sporu, ktorá sa prejaví v meritórnem rozhodnutí veci.

21. Na základe takto zisteného skutkového stavu a citovaných ustanovení zákona súd žalobu žalobkyne ako nedôvodnú zamietol.

22. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

23. V sporovom konaní sa sa ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu, t. j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech súd prizná náhradu trov proti neúspešnej strane. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. Strana, ktorá mala plný úspech vo veci, má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala.

24. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

25. O trovách konania súd rozhodol podľa vyššie citovaného § 255 ods. 1 CSP a keďže žalovaný bol v konaní úspešný, súd mu priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške.

26. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Mestský súd Košice v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, v troch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku, z. č. 160/2015 Z.z., ďalej iba CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba dôvodmi uvedenými v § 365 ods.1 CSP:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§62 ods.1 Civilného mimosporového poriadku, z. č.161/2015 Z.z., ďalej iba CMP).

Odvolaacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§62 ods.2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.